

1. Спосіб вимірювання контактних сил між елементами зразка структурованого середовища, який полягає в тому, що на поверхні вказаного зразка створюють імпульсне навантаження, під час якого вимірюють параметри контактної взаємодії між його елементами за допомогою механіко-електричного перетворювача, **який відрізняється тим**, що якнайменше три механіко-електричні перетворювачі для вимірювання трьох компонентів вектора сили вмонтовують в порожнини, утворені всередині окремих елементів зразка, імпульсне навантаження здійснюють з урахуванням геометричних особливостей елементів системи структурованого середовища на поверхні об'ємного зразка, і розташовують їх в середовищі зразка, після чого одержані сигнали через узгоджувальний і реєструвальний пристрої надсилають до пристрою обробки інформації для оцінки змін параметрів процесу поширення збурення.

2. Спосіб по п.1, **який відрізняється тим**, що кожний з вказаних перетворювачів розміщують всередині окремого елемента середовища і розташовують між іншими його елементами, при цьому розмір вмонтованого перетворювача вибирають на порядок меншим за розмір елемента середовища.

3. Спосіб по пп.1 або 2, **який відрізняється тим**, що імпульсне навантаження є щонайменше одноосьовим.

4. Спосіб по будь-якому з попередніх пунктів, **який відрізняється тим**, що параметри імпульсного навантаження задають відповідно до розміру, щільності і форми елементів середовища зразка, яке в свою чергу може бути гранульованим або блоковим.

5. Спосіб по будь-якому з попередніх пунктів, **який відрізняється тим**, що імпульсне навантаження здійснюють механічним ударом, вибухом, електричним розрядом.

6. Спосіб по будь-якому з попередніх пунктів, **який відрізняється тим**, що за зразок беруть модельне або природне упорядковане середовище.